

Tempo Doeloe, vroegere tijd, is een korte beschrijving door Gerrit van Faassen van het "Indië-leven" van enkele veteranen. In dit verhaal staat Jan ten Brinke centraal, tot eind jaren zestig eigenaar van een kruidenierszaak in Rheezerveen.

Ten Brinke kwam op 2 mei 1946 onder de wapenen als dienstplichtig soldaat bij het 9e Regiment Infanterie, in de Van der Kornputkazerne in Steenwijk. Vijf maanden later vertrok hij met de Tegelberg naar Indië, een bijna eindeloze zeereis over de Indische Oceaan, zo leek het hem. Het was dan ook een opluchting toen Tandjung werd bereikt. Via Batavia ging Jan naar z'n eerste post, de Javaanse plaats Plered. Dit was een buitengebied met kampongs voor bewaking. Het patrouille lopen over de smalle en soms zeer gladde sawadijkjes is hij nog steeds niet vergeten. Ten Brinke heeft met zijn peloton op diverse plaatsen in Indië gezeten. Meestal zonder problemen. Ook de 1e Politionele Actie is hij goed doorgekomen. Maar op 14 december 1948 ging het mis. Ten Brinke, inmiddels bevorderd tot korporaal, raakte tijdens een patrouille betrokken bij een schietpartij en werd gewond aan zijn rechter onderbeen. Een hospik verleende eerste hulp, maar vervolgens moest Ten Brinke nog drie uur door de natte sawa's lopen. Hij herstelde echter vrij goed van de verwonding, zodat hij na enige tijd weer z'n gewone werk kon oppakken. Vier maanden later ging het echter goed mis. Op 23 april 1949 moest Ten Brinke mee voor een rit in een drietonner om post op te halen. Tijdens de rit is de wagen in een slip geraakt en omgevallen. De chauffeur kwam hierbij om het leven. Ten Brinke kwam zo ongelukkig terecht, dat zijn linker knieschijf werd verbrijzeld. Zestien weken lang lag hij in het ziekenhuis in Cheribon. Hierna was zijn diensttijd voorbij. Half augustus werd hij met de Johan van Oldebarneveld terug naar Nederland vervoerd. Na zijn aankomst, op 7 september 1949, werd hij direct naar het Militair Hospitaal in Utrecht gebracht, zonder dat z'n ouders in Rheezerveen hiervan in kennis waren gesteld. Zij meenden dat hij eerst thuis zou komen. Over die manier van handelen is Ten Brinke zelfs nu nog zeer teleurgesteld. Na ontslag uit het ziekenhuis heeft hij anderhalf jaar therapie gehad in het militair herstellingsoord Aardenburg in Doorn. Voor zijn verwondingen ontving Ten Brinke in 1992 het Draaginsigne Gewonden, ruim 40 jaar na de gebeurtenissen in Indië. Over de tijd in het Verre Oosten praat hij liever zo weinig mogelijk. "Maar dit kun je wel noteren", zegt hij: "De toenmalige regering heeft bitter weinig voor ons gedaan. Je moest je maar redden, want je was toch weer thuis!" Met zijn knie is het nooit meer goed gekomen, zodat hij een klein pensioen ontvangt, een zogenoemd MIP, een Militair Invaliditeits Pensioen. Zijn diensttijd eindigde officieel op 1 maart 1951, bijna vijf jaar na de eerste opkomst. "Ontslag wegens gebreken", heette het formeel. Ondanks de ellende vindt Ten Brinke zijn diensttijd geen verloren tijd. "Het contact met de bevolking was goed, vooral met de kinderen die 's morgens al vroeg bij de wacht stonden om eten op te halen." Tijdens de onthulling van het Indiëmonument in Hardenberg was er ook een taak weggelegd voor Ten Brinke. Samen met veteraan H.J. Borneman mocht hij de vlag hijsen. "Dat Indiëmonument vind ik waardevol, niet alleen voor ons, maar ook voor de familieleden van de omgekomen militairen", zo besluit Jan ten Brinke zijn verhaal.